

Παρηγορητική Φροντίδα

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΡΚΙΝΟΠΑΘΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΣΘΕΝΩΝ

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι,

η Πρόεδρος και τα μέλη της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α. με χαρά σας ενημερώνουν ότι η εταιρεία μας, εξασφάλισε και επίσημα πλέον τη δική της στέγη, στην οδό Σμολένσκι 4, στα Εξάρχεια.

Τον χώρο παραχώρησε ευγενώς ο συμπολίτης μας Κος Ιωάννης Δελιβάνης, τον οποίο ευχαριστούμε θερμά. Επίσης ευχαριστούμε τα μέλη και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Αναισθησιολογικής Εταιρείας για τη φιλοξενία της όλα αυτά τα χρόνια.

Μια σύντομη αναδρομή στην ίδρυση, στην ταυτότητα και στις δραστηριότητες της εταιρείας θα βοηθήσει να θυμηθούν οι παλιότεροι και να μάθουν οι νεότεροι.

Το Νοέμβριο του 1997, μια ομάδα 101 αναισθησιολόγων, εξειδικευμένων στην αντιμετώπιση του οξέος και χρόνιου πόνου, ευαισθητοποιημένων με τα προβλήματα ασθενών που πάσχουν από καρκίνο ή άλλα προοδευτικά επιδεινούμενα νοσήματα, αποφάσισαν να ιδρύσουν επιστημονική εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Παρηγορητικής και Συμπτωματικής Φροντίδας Καρκινοπαθών και μη Ασθενών» (ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α.)

Μεταξύ των εμπνευστών αυτής της πρωτοβουλίας η Διευθύντρια Αναισθησιολόγος Βασιλική Χειμωνίτση-Κυπρίου.

Στον εργασιακό χώρο της Κας Χειμωνίτση, στο μικρό αίθριο του Γ.Ν Πατησίων, συγκεντρώθηκαν για πρώτη φορά τα ιδρυτικά μέλη της εταιρείας και προσδιόρισαν τον σκοπό και τον ρόλο της.

Σκοπός της εταιρείας είναι η ανάπτυξη και η παροχή της παρηγορητικής φροντίδας από εξειδικευμένους επαγγελματίες υγείας, προς όφελος των ασθενών και των οικογενειών τους.

Ρόλος της είναι η προώθηση της ενημέρωσης, η υποστήριξη της επιστημονικής κατάρτισης, η ανάπτυξη δεξιοτήτων και η αποτελεσματικότητα των μελών της στην παροχή παρηγορητικής φροντίδας.

Το ξεκίνημα δεν ήταν εύκολο. Ο όρος «παρηγορητική φροντίδα», άγνωστος και «δύσπεπτος» για την ελληνική πραγματικότητα, αντιμετωπίστηκε αρχικά με καχυποψία από την επιστημονική κοινότητα.

Οι Έλληνες πολίτες, μη έχοντας ενημέρωση, δυσκολεύονταν να κατανοήσουν τη σημασία της παρηγορητικής φροντίδας και τα οφέλη που απορρέουν από αυτή.

Από την πλευρά της πολιτείας η ανταπόκριση ήταν ανύπαρκτη τόσο από το φόβο της οικονομικής επιβάρυνσης του συστήματος υγείας, όσο και από τη δυσκινησία των υπηρεσιών της.

Η ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α. από τα πρώτα της βήματα αποδύθηκε στον αγώνα της εκπαίδευσης των επαγγελματιών υγείας με εκπαιδευτικά σεμινάρια, επιστημονικές ημερίδες, πανελλήνια και παγκόσμια συνέδρια, πρακτική άσκηση των μελών της.

Ευαισθητοποίησε τους επιστημονικούς και πολιτικούς φορείς της χώρας με υπομνήματα, αποστολή ενημερωτικού υλικού, προσωπικές συναντήσεις. Οργάνωσε προγράμματα ενημέρωσης του κοινού με ιατροκοινωνικές εκδηλώσεις ανά την Ελλάδα, συνεντεύξεις σε όλα τα μέσα ενημέρωσης, εκθέσεις φωτογραφικού υλικού, θεατρικές και μουσικές παραστάσεις.

Dear colleagues and friends,

the President and the members of HSPSCCNCP are pleased to inform you that our Society has "officially" acquired its own home in 4, Smolenski Street, in Exarchia.

This space was kindly donated by our fellow citizen, Mr. Ioannis Delivanis, whom we warmly thank. We would also like to express our gratitude to the Board members of the Hellenic Society of Anaesthesiologists for their generous hospitality all these years.

A brief flashback in the founding, the identity and the activities of our Society will help to get acquainted with, or remember, what our Society's mission is.

In November 1997, a group of 101 anaesthesiologists, specialized in the management of acute and chronic pain, and sensitized towards the problems that patients with cancer or other progressive terminal diseases have to face, decided to create a Scientific Society named "Hellenic Society of Palliative and Symptomatic Care of Cancer and Non-Cancer Patients" (HSPSCCNCP).

Η ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α έχει τώρα καινούργια στέγη...

HSPSCCNCP has now a new home...

Σήμερα, δώδεκα χρόνια μετά, η εικόνα έχει αλλάξει. Τα μέλη ξεπερνούν τα 380 (Αναισθησιολόγοι, νοσηλεύτες, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί και απλοί πολίτες). Κοινό και θεσμικοί φορείς προσδοκούν στην οργανωμένη, ασφαλή και αποτελεσματική παροχή παρηγορητικής φροντίδας. Διεκδικούν το δικαίωμα στην ανακούφιση από τον πόνο και τα άλλα συμπτώματα, το δικαίωμα στην καλή ποιότητα ζωής για τους ασθενείς και τις οικογένειές τους όταν η θεραπεία δεν είναι εφικτή.

Αγαπητοί φίλοι,

Η Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α. γνωρίζουν πολύ καλά, όπως γνωρίζετε κι εσείς, ότι ο δρόμος για την κατάκτηση των στόχων της εταιρείας είναι μακρύς και επίπονος. Απαιτείται προσπάθεια, επιμονή και αγωνιστικότητα. Σε αυτή την προσπάθειά σας χρειαζόμαστε κοντά μας.

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας. Στείλτε τις απόψεις, τις ιδέες, τις εμπειρίες σας. Η συμμετοχή σας θα βοηθήσει στην προαγωγή και την ανάπτυξη της παρηγορητικής αγωγής στη χώρα μας.

Με φιλικούς χαιρετισμούς,
Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Πρόεδρος
Αθηνά Βαδαλούκα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΗΣ – ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΚΑΡΚΙΝΟΠΑΘΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΑΣΘΕΝΩΝ (ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α.)

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΑΡΣ
ΜΕΛΟΣ ECEPT

Ξιφίου 7, Αθήνα 11471

Τηλ. 210-6457878
Fax 210-6421710
www.grpalliative.org
email:info@grpalliative.org

Δ.Σ. ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α

Πρόεδρος: Αθηνά Βαδαλούκα
Αντιπρόεδρος: Ιωάννα Σιαφάκα
Γραμματέας: Διονύσιος Δίππας

Ταμίας: Φωτεινή Κωνσταντάκη
Αν. Ταμίας: Μαρία Κοκολάκη
Μέλη: Ευνομία Αλεξοπούλου Βραχνού
Εριφύλλη Αργύρα
Χρυσούλα Καρανασάση
Καλλιόπη Παναγιωτάκη

Επίτ. Πρόεδρος: Βασιλική Χειμωνίτση-Κυπρίου

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Υπεύθυνος Έκδοσης: Ασπασία Οικονόμου

Μέλη: Ευνομία Αλεξοπούλου Βραχνού
Διονύσιος Δίππας
Χρυσούλα Καρανασάση
Μαρία Κοκολάκη
Ελένη Μόκα
Καλλιόπη Παπαϊωάννου

Amongst the inspirators for this initiative, a special reference to the Head Anaesthesiologist, Dr. Vassiliki Chimonitsi-Kypriou, would be in order.

In Dr. Chimonitsi's workplace, in the little atrium of Patision General Hospital, the founding members of our Society were first gathered to define its aim and role.

The aim of our Society is the development and the provision of Palliative Care from specialized healthcare professionals, in order to benefit the patients and their families.

Its role is to promote education, to inform the public and the medical community, to support scientific training, and to develop expertness and efficiency of its members in the provision of Palliative Care.

Our first steps were not easy. The term "palliative care", unknown and hard to assimilate in the greek factuality, was at first treated with suspicion from the scientific community.

Greek citizens, found it hard to comprehend the meaning of palliative care and the benefits resulting from it.

Regarding the State, the response was inexistent due to the fear of economic burden for our healthcare system, as well as due to the atrocious bureaucracy.

The HSPSCCNCP, already from its first steps, was devoted to the struggle for training of healthcare professionals through educational seminars, scientific meetings, Panhellenic and World Congresses, and the fieldwork of its members.

It became dedicated to the endeavour for sensitization of the scientific and political community using memos, educational material and personal meetings. It organized informative programs for the public with medical and social events throughout Greece, interviews in all Media, photo exhibitions, theatrical and musical performances.

Today, twelve years later, the picture has changed. Our members are now more than 380 (anaesthesiologists, nurses, psychologists, social workers and other professionals).

The Public and the State now anticipate an organized, safe and efficient provision of palliative care. They claim their right for relief from pain and other symptoms, their right for good quality of life for patients and their families when cure is not possible.

Dear friends,

The President and the members of the Board of HSPSCCNCP know very well, as do all of you, that the way to achieve our Society's goals is long and difficult. It requires constant struggle, persistence and hard work. For this effort, we need you next to us.

Visit our website. Send your views, your ideas, your experience. Your participation will aid the promotion and the development of palliative care in our country.

With friendly regards,
On Behalf of the Board of Directors
Athina Vadalouca
President

Στιγμιότυπα από τις δραστηριότητες της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α. Snapshots from the HSPSCCNCP's activities

Φωτογραφίες από Επιστημονική Ημερίδα της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α. στο Δώμα του Νοσ. «Ευαγγελισμός»
Photos from one of the scientific meetings organized by the HSPSCCNCP
and held in Evangelismos Hospital

Φωτογραφία από τα πρώτα Σεμινάρια
με συμμετοχή ξένων Εκπαιδευτών
Photo from one of the seminars with the
participation of international trainers

Πανηγυρική έκδοση γραμματοσήμου στο πλαίσιο
του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας (2007)
Celebratory postage stamp publication in the
context of the Celebration for World Day (2007)

Φωτογραφίες από θεατρική παράσταση στα πλαίσια των κοινωνικών εκδηλώσεων της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α.
Photographs from a theatrical performance, one of the social events held by the HSPSCCNCP

*Φωτογραφία από τη συνέντευξη Τύπου στο Ξεν. Μ. Βρετανία (Ιανουάριος 2009)
Τη συνέντευξη τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της EAPC καθ. L. Radbruch,
ο Πρόεδρος της EFIC G. Varrassi και η Βουλευτής του ΚΚΕ κ. Α. Κανέλλη
Photographs from the Press Conference in the hotel Grande Bretagne (January 2009).
Distinguished guests who honored us with their presence included the President of the EAPC, Prof. L. Radbruch,
the President of the EFIC, Prof. G. Varrassi, and the Greek Parliament Deputy, L. Kanelli*

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Πηγή: Εφημερίδα Ελευθεροτυπία • Της Μαίρης Κατσανοπούλου man@dolnet.gr

Κόψε ταχύτητα...

Ήταν μία από τις πιο πιεστικές ημέρες της προηγούμενης εβδομάδας, από εκείνες που μετράς ακατάπαυστα πόσα έχεις να κάνεις τα επόμενα δέκα λεπτά. Γυρνώντας το βράδυ στο σπίτι, πέταξα τα παπούτσια και άνοιξα να δω τα e-mail μου. Είδα ένα forward «συνημμένο» από έναν αγαπημένο φίλο. Καθώς το άνοιγα σιγά σιγά, πατώντας με το ποντίκι σε κάθε επόμενη σελίδα, ο κόσμος σιώπησε, ακινητοποιήθηκε. Τα πράγματα γύρω άλλαξαν όψη, πήραν τις πραγματικές τους διαστάσεις.

Ήταν ένα γράμμα από την Ιταλία. Ένα ποίημα που έγραψε μια έφηβη με καρκίνο και το στέλνει ο γιατρός της, ο καθηγητής Alessandro Cicognari, διευθυντής του Παιδιατρικού Τμήματος στο Νοσοκομείο του Πανεπιστημίου της Μπολόνιας (αναφέροντας όλα τα στοιχεία του). Αποδέκτες, όλοι οι άνθρωποι, όλοι μας.... Παρακαλούσε να το στείλουμε κι εμείς όπου μπορούμε, γιατί αυτή ήταν η επιθυμία του κοριτσιού που θα έφευγε από τη ζωή. Ήθελε να δει πόσοι θα το διαβάσουν. Για κάθε μήνυμα που αποστέλλεται, η επιστημονική εταιρεία American Cancer Society θα στέλνει ένα σεντ για τις θεραπείες της. Τίτλος του ποιήματος, «**Αργός χορός**». Παραθέτω χωρίς σχόλια (τι χρειάζονται;) ορισμένα μέρη του: «**Έχεις σταματήσει ποτέ να κοιτάξεις τα παιδιά που παίζουν; Ή να ακούσεις τον ήχο της βροχής που πέφτει στη γη; Να ακολουθήσεις την τρελή πορεία μιας πεταλούδας; Ή να παρατηρήσεις τον ήλιο που χάνεται μέσα στη νύχτα; Κόψε ταχύτητα. Μη χορεύεις τόσο γρήγορα. Η μουσική δεν θα διαρκέσει για πάντα. Περνάς κάθε σου μέρα στα γρήγορα;**

Όταν ρωτάς κάποιον «τι κάνεις;», ακούς ποτέ την απάντηση; Μη χορεύεις τόσο γρήγορα. Ο χρόνος είναι λίγος. Η μουσική δεν θα διαρκέσει για πάντα. Είπες ποτέ στο παιδί σου “θα το κάνουμε αύριο”, χωρίς να προσέξεις μέσα στη βιασύνη σου την απογοήτευσή του; Έχεις χάσει ποτέ έναν καλό φίλο, μόνο και μόνο επειδή δεν έβρισκες τον χρόνο να του τηλεφωνήσεις; Καλά θα κάνεις να κόψεις ταχύτητα. Μη χορεύεις τόσο γρήγορα. Ο χρόνος είναι λίγος. Η μουσική δεν θα διαρκέσει για πάντα. Όταν αγχώνεται και τρέχεις όλη ημέρα, είναι σαν να έχεις ένα δώρο και δεν το ανοίγεις ποτέ... Και το πέταξες. Η ζωή δεν είναι μια κούρσα ταχύτητας. Ζήσε χαλαρά. Άκου τη μουσική...».

«Στάσου στο πλάι των ασθενών»

Ημέρα παρηγορητικής φροντίδας και ο αγώνας των «ανώνυμων» με τη δοκιμασία και τον πόνο

Μια γυναίκα με μαύρα ρούχα κάθεται δίπλα μου. «Η σημερινή μέρα, είναι αφιερωμένη στην κοπέλα που χάθηκε, προσπαθώντας να δώσει αξία στη ζωή της, και αξιοπρέπεια στο θάνατό της», λέει η γιατρός που σφίγγει νευρικά με τα δάκτυλά της το πόντιουμ. «Στην Αμαλία Καλυβίνου». Η γυναίκα δίπλα μου κατεβάζει τα μάτια, να κρύψει τη συγκίνησή της. Είναι η μητέρα της Αμαλίας. Η γιατρός που στέκεται στο πόντιουμ, είναι η Αθηνά Βαδαλούκα απ' το ιατρείο πόνου του Αρεταίειου, που πέρασε μαζί με την κόρη της το τελικό στάδιο της αρρώστιας της. Και που λίγο πριν αρχίσει η εκδήλωση, κρατούσε αγκαλιά τη μάνα της Αμαλίας, σαν να ήταν δική της μητέρα.

Και οι δύο τους ήταν εκεί γιατί η 10^η Οκτωβρίου είναι η παγκόσμια ημέρα παρηγορητικής φροντίδας: μια μέρα αφιερωμένη στους ασθενείς τελικού σταδίου. Τους ανθρώπους που μπορεί να μην υπάρχει πια καμιά θεραπεία να τους σώσει, υπάρχουν όμως φάρμακα για να ζήσουν χωρίς πόνο όσο χρόνο τους μένει. Μόνο που η ανακούφιση απ' τον πόνο, στην Ελλάδα δεν είναι πρακτική καθόλου αυτονόητη. Η Αμαλία Καλυβίνου πέρασε 17 χρόνια χωρίς να βρεθεί ένας γιατρός να κάνει σωστή διάγνωση για τη δική της ασθένεια. «Της έλεγαν πως έχει ιδιοπάθεια», λέει ο νονός της, ο Θανάσης Τζούμας. «Δηλαδή πως είναι τρελό το παιδί, πως τον φαντάζεται τον πόνο». Ο όγκος της ήταν οκτώμισι εκατοστά, και οι γιατροί της έλεγαν πως δεν έχει τίποτε, συμπληρώνει η μητέρα της. Στις σημειώσεις που κρατούσε η Αμαλία όσο περίμενε έξω απ' το ιατρείο πόνου, διαβάζω για την ημέρα που πρωτοπήγε στο Αρεταίειο: «Πρώτη φορά δεν αμφισβητήθηκε ο πόνος μου. Πρώτη φορά ο γιατρός καταλάβαινε τι του έλεγα». Πρώτη φορά, μετά από 17 χρόνια.

Ρωτάω την Αθηνά Βαδαλούκα πώς είναι δυνατόν να συμβαίνει αυτό, κι εκείνη μου απαντάει πως τους γιατρούς των ιατρείων πόνου τα τελευταία επτά χρόνια δεν έχει δεχθεί κανένας υπουργός να τους συναντήσει. Μου εξηγεί πως στις μονάδες τους αναγκάζονται οι ίδιοι να κάνουν τους τραυματισμούς γιατί όλοι οι άλλοι εκεί, ακόμη και οι ψυχολόγοι δουλεύουν

σε εθελοντική βάση. Και πως για τους ασθενείς τελικού σταδίου στην Ελλάδα δεν υπάρχουν πουθενά ξενώνες – οι συγγενείς που τους συνοδεύουν ζουν και κοιμούνται σε πλαστικές καρέκλες δίπλα στα κρεβάτια για μήνες.

Στην εκλιπούσα Αμαλία Καλυβίνου (φωτογραφία) που η ιστορία της ευαισθητοποίησε όλους, ήταν αφιερωμένη η εκδήλωση για την παγκόσμια ημέρα παρηγορητικής φροντίδας.

Ακούω το νονό της Αμαλίας να λέει για τη δική της ατελείωτη νοσηλεία στα Ιωάννινα, για τις ώρες που έφτιαχνε γελοιογραφίες, ζωγραφίζοντας τον όγκο της να μεγαλώνει. «Όταν τη γύριζα πίσω στην Αθήνα βιαστικά, για να μπει στο νοσοκομείο», λέει ο νονός της, «μου είπε “σταμάτα εδώ!”, σε μια καφετέρια της εθνικής οδού που ήταν κάπως υπερυψωμένη. «Κάθισε σε ένα τραπέζι, δε μίλαγε, μόνο κοίταζε τη θέα – είχε μήνες να δει τον ορίζοντα. Και τώρα, αυτό σκέ-

φτομαι και με πονάει. Αυτό το παιδί δεν μπόρεσε να ζήσει μια μέρα κοινή. Μια μέρα χαράς».

Σαν την Αμαλία, υπάρχουν χιλιάδες άνθρωποι στα νοσοκομεία. «Προχθές», λέει η Αθηνά Βαδαλούκα «με πήρε τηλέφωνο μια κοπέλα 31 χρόνων με σάρκωμα. Πονάει φρικτά μου είπε, αλλά ο γιατρός της επιμένει πως δεν είναι ακόμη η ώρα να αντιμετωπίσουν τον πόνο». Και γι' αυτήν την κοπέλα, όπως και για όλους τους άλλους ασθενείς, υπάρχει μια οικογένεια από ανθρώπους που δεν ξέρουν τι να κάνουν, γιατί κανείς δεν τους λέει πως ο πόνος με τα σωστά φάρμακα μπορεί να σταματήσει. Όπως συνέβει και στη μητέρα της Αμαλίας. Πέρα απ' τα blogs, και τα ρεπορτάζ, και τις κάμερες, δίπλα μου κάθεται μια γυναίκα που έμεινε μόνη της. «Αν δεν ήταν η κόρη σας, δεν θα ξέραμε τίποτε για όλα αυτά», της λέω. «Το πιστεύετε; Το πιστεύετε αλήθεια;», ρωτάει. Κι έχει το βλέμμα του ανθρώπου που έχασε ό,τι υπήρχε να χάσει, και φοβάται τώρα πως ακόμη κι αυτό για τους άλλους μπορεί να μη σημαίνει τίποτε.

**Στα ιατρεία
πόνου
οι γιατροί
αναγκάζονται
να εκτελούν
χρέη τραυμα-
τιοφορέων**

Σύντομη ενημέρωση

Αγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α,

στις 7-10 Μαΐου, πραγματοποιήθηκε στη Βιέννη το 11^ο Πανευρωπαϊκό Συνέδριο της ΕΑΡC.

Το Συνέδριο παρακολούθησαν μέλη της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α, τα οποία θεώρησαν ότι, μια σύντομη ενημέρωση θα φέρει τους Έλληνες λειτουργούς υγείας που ασχολούνται με την Π.Φ., πιο κοντά στις τάσεις που επικρατούν στον συγκεκριμένο χώρο.

Κεντρική ιδέα του Συνεδρίου ήταν, **η αφοσίωση στον ασθενή.**

Διακεκριμένοι ομιλητές, γιατροί, νοσηλευτές, κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι κ.ά., αφιερωμένοι σε κλινικό ή ερευνητικό έργο, κατέθεσαν την δουλειά τους και τις απόψεις τους μέσα από συναντήσεις με ειδικούς, κεντρικές ομιλίες και διαλέξεις, καθώς και με 900 αναρτημένες ανακοινώσεις.

Κύρια θέματα του Συνεδρίου υπήρξαν οι διαφορετικές απόψεις μεταξύ των ειδικών, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του πόνου του καρκινοπαθή, ο καθορισμός του ασθενή που χρειάζεται την Π.Φ., οι ιδιαιτερότητες των ασθενών με χρόνια νευρολογικό νόσημα, η έρευνα σχετική με τις δομές που εξυπηρετούν καλύτερα υπερήλικες και με άνοια, τα προβλήματα εφαρμογής Π.Φ. στους οίκους ευγηρίας, η έρευνα σχετική με την αναγκαιότητα παιδιατρικών hospices.

Οι διαλέξεις κάλυψαν ιατρικά θέματα σχετικά με τα οπιοειδή, την εναλλαγή τους, την δύσκολα αντιμετωπιζόμενη δυσκοιλιότητα, τον παροξυσμικό πόνο, την αναγκαιότητα ή μη, εφαρμογής παρεμβατικών τεχνικών σε ασθενείς με προχωρημένη νόσο, την κατάθλιψη, καθώς και τον πόνο των ηλικιωμένων και με άνοια.

Αναφέρθηκαν επίσης ζητήματα μεθοδολογίας για τον καθορισμό του Τελικού Σταδίου και ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας, που αφορούν στη λήψη αποφάσεων στο Τελικό Στάδιο.

Ομιλητές, προερχόμενοι από ερευνητικά κέντρα, διαπίστωσαν την αδυναμία σχεδιασμού τυχαιοποιημένων ελεγχόμενων μελετών, ώστε η θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών με προχωρημένη νόσο να είναι υψηλής επιστημονικής τεκμηρίωσης, αλλά και την αναγκαιότητα σχεδιασμού τέτοιων μελετών.

Συζητήθηκε η πιθανότητα ένταξης της Π.Φ. στα Εθνικά Συστήματα Υγείας και το οικονομικό όφελος που προκύπτει από την ανάπτυξη της, ενώ οι εκπρόσωποι των 18 χωρών, που συμμετέχουν στο Σύμφωνο της Βουδαπέστης (Ιούνιος 2007), αναφέρθηκαν στις προόδους των χωρών

τους και την κατάκτηση επί μέρους στόχων για μιά πιο ολοκληρωμένη Π.Φ. και ίδρυση Hospices.

Το Συνέδριο έκλεισε με την πρωτότυπη ομιλία του Oliviere D. με τίτλο «Αφηγήσεις και Ιστορίες στην Π.Φ.» και συνοδεύτηκε από ζωντανή παράσταση ρόλων (ασθενής-υγιής-φροντιστής). Το μήνυμα της ομιλίας ήταν η αξιοποίηση της αφήγησης για την εξοικείωση του πληθυσμού, από μικρή ηλικία, με τη νόσο και την παρηγορητική φροντίδα και τη θετική αντανάκλαση αυτής της προσέγγισης στην ψυχολογία του ασθενή. (St. Christofer's Hospice, Education Centre, U.K.)

Το 11^ο Συνέδριο στην Βιέννη τον Μάιο 2009 πέτυχε τον στόχο του που συνοψίζεται σε μια φράση «μια φωνή, μια οπτική», και αντανάκλα το ήθος, τις αξίες και την εμπνευση που διαθέτουν όσοι ασχολούνται με την Π.Φ.

Το επόμενο Συνέδριο θα γίνει στη Λισσαβώνα το 2011, ενώ επόμενη Παγκόσμια Ημέρα Π.Φ. ορίστηκε η 10^η Οκτωβρίου 2009. Η ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α θα συμμετέχει και πάλι, με ανάλογες εκδηλώσεις και επιστημονικές δραστηριότητες.

Παρηγορητική φροντίδα

Υπάρχουν πολλές αιτίες δυσκοιλιότητας...

όπως η δυσκοιλιότητα από Οπιοειδή (O.I.C.)

ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α.

Με την ευγενική χορηγία της Wyeth

Αλγόριθμος αντιμετώπισης της δυσκοιλιότητας σε ασθενείς της Παρηγορητικής Φροντίδας

Συνεχής παρακολούθηση

- Έλεγχος του βαθμού κωνσipationis του ασθενούς μέσω κριτηριοστάθμης
- παρακολούθηση θετικής ή επιδείνωσης της εντερικής λειτουργίας
- έλεγχος ύπαρξης προδραστικών, για δυσκοιλιότητα, παραγόντων
- αντιμετώπιση της φαρμακευτικής δυσκοιλιότητας (π.χ. Οπιοειδή)
 - ▶ προληπτική χορήγηση υποκαθίων

Εκπαίδευση ασθενούς

- ενισχύουμε αλλαγές στις συνήθειες του ασθενούς, συμπεριλαμβανόμενες τις διατροφικές του:
 - ▶ αυξημένη λήψη υγρών
 - ▶ ενθαρρύνουμε την κινητικότητα
 - ▶ εφορμάζουμε συνήθειες διακριτικότητας και άσκησης

Θεραπεία

Ο ασθενής παρουσιάζει για δυσκοιλιότητα (ή σε ορισμένες περιπτώσεις για < 3 κινήσεις / εβδομάδα)

Επιβεβαιώστε τη διάγνωση με τη λήψη ιστορικού

Επείρετε ασθενείς με κοκκώδη εντερική απόφραξη

Εκτίμηστε το αίτιο

Δυνατόν να διορθωθούν

Εφαρμογή ομοιογενή θεραπεία

Δεν διορθώνονται

Εφαρμογή Θεραπεία

Πρώτης γραμμής Θεραπεία με υποκαθίον από το στόμα: συνδυασμός ενός λιπατικού των κοπράνων (π.χ. polyethylene glycol and electrolytes ή lactulose) και ενός διεισθητικού της εντερικής κινητικότητας (π.χ. senna ή sodium picosulfate) ανάλογα με τις ανάγκες του ασθενούς.

Βελτίωση

Συνέχεια Θεραπείας

Καμία Βελτίωση

Δεύτερης γραμμής θεραπεία : υποκαθίον και υποκαθισμός
Εκεί υπ' όσον σου τη δυνατότητα χορήγησης ενός περιφερειά δράντα οπιοειδούς ανταγωνιστή Οπιοειδών π.χ. methylnaltrexone, εάν ο ασθενής λαμβάνει Οπιοειδή.

Βελτίωση

Συνέχεια Θεραπείας

Καμία Βελτίωση

Τρίτης γραμμής θεραπεία : κίνηση του εντέρου με κεριά
Εκεί υπ' όσον σου τη δυνατότητα χορήγησης ενός περιφερειά δράντα οπιοειδούς ανταγωνιστή Οπιοειδών π.χ. methylnaltrexone, εάν ο ασθενής λαμβάνει Οπιοειδή.

Βελτίωση

Καθίστε το επόμενο βήμα

*The management of constipation in palliative care clinical practice recommendations (Pall Med 2008 22: 796 - 807) The European Consensus Group on Constipation in Palliative Care.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ 2009 ΣΥΝΕΔΡΙΑ 2009

- Κοπή Πρωτοχρονιάτικης πίττας, σε συνδυασμό με την παρακολούθηση θεατρικής παράστασης.
1 Φεβρουαρίου, 2009
- Επιστημονική συνάντηση με τίτλο: «Γνωριμία με την Παρηγορητική Φροντίδα, 7ος κύκλος». – Ξεν. «Μ.Βρετανία»
18 Φεβρουαρίου 2009, ΑΘΗΝΑ.
- Συνέντευξη Τύπου. Παρουσίαση θέσεων της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α. σε Δημοσιογράφους. Επίσημοι προσκεκλημένοι: Καθηγητής J. Varrassi (Πρόεδρος EFIC) και Καθηγητής L. Randbruch (Πρόεδρος EAPC). – Ξεν. «Μ.Βρετανία»
18 Φεβρουαρίου 2009, Αθήνα.
- Παγκόσμιο Συνέδριο του Διεθνούς Ινστιτούτου Μελέτης του Πόνου (WIP).
13-16 Μαρτίου, 2009, Ν.Υόρκη
- 11^ο συνέδριο Ευρωπαϊκής Εταιρείας Παρηγορητικής Φροντίδας (EAPC).
7-10 Μαΐου, 2009, Βιέννη
www.eapcnet.org/vienna 2009
- Algos 2009: Διεθνής συνδιάσκεψη του Παγκόσμιου Ινστιτούτου Μελέτης του Πόνου (WIP).
18-21 Ιουνίου, 2009, Μύκονος.
- Συμμετοχή της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α. στο 3^ο Συνέδριο της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Νοσ. «Άγιος Σάββας».
12 Ιουνίου, 2009.
- Παγκόσμια Ημέρα Παρηγορητικής Φροντίδας.
10 Οκτωβρίου 2009.

Το ενημερωτικό δελτίο της ΠΑΡΗ.ΣΥ.Α

εκδίδεται με την ευγενική χορηγία της εταιρείας

Wyeth

και διανέμεται με την ευγενική χορηγία της εταιρείας

